

Mitä on naisiin kohdistuva verkkoväkivalta ja miten sitä ehkäistään?

Häirintä ja verkkoväkivalta ovat ongelmia, joihin naiset törmäävät usein internetissä. Euroopan parlamentti haluaa ehkäistä näitä väkivallan muotoja.

Mitä on verkkoväkivalta?

Väkivallalla voi olla monia muotoja, jotka eivät rajoitu fyysiseen satuttamiseen. Psykologinen väkivalta voi olla yhtä haitallista. Sen eri muotoja ovat esimerkiksi pakottaminen, kunnianloukkaus, sanallinen loukkaaminen tai häirintä, ja se voi tapahtua verkossa tai sen ulkopuolella.

Internetin kasvava käyttö, mobiiliteknologioiden nopea leviäminen ja sosiaalisen median käyttö ovat johtaneet [naisiin ja tyttöihin kohdistuvan verkkoväkivallan](#) nousuun kasvavaksi maailmanlaajuiseksi ongelmaksi.

Verkkohäirintään voi sisältyä ei-toivottujen ja/tai loukkaavien seksuaalisten sähköpostiviestien, teksti- tai videoviestien sekä loukkaavien ja/tai sopimattomien viestien lähettäminen sosiaalisen median sivustoilla.

Syvävääreennösteknologiat (deep fake), jotka käyttävät henkilön ääntä, kasvoja, kehoa tai toimintaa, ovat erityinen huolenaihe. Naiset ovat syvävääreennöksille ensisijaisia kohteita, erityisesti ”nudificationille” eli alastomien kuvien luomiselle yksilöistä ilman heidän suostumustaan.

Tällaisilla hyökkäyksillä voi olla vakavia pitkän aikavälin seurauksia uhreille, ja niistä voi aiheutua yhteiskunnille merkittäviä kustannuksia, koska ne voivat estää naisia toimimasta aktiivisemmin julkisessa ja poliittisessa elämässä.

[Vuonna 2024 tehty Eurobarometri-tutkimus](#) osoittaa, että useimmat EU:n asukkaat torjuvat ajatuksen siitä, että verkkoväkivalta voisi olla perusteltua. Noin kolme neljäsosaa vastaajista sanoo, että jos naiset jakavat mielipiteensä sosiaalisessa mediassa, se ei tarkoita, että heidän pitäisi hyväksyä seksistisiä, halventavia ja/tai loukkaavia vastauksia.

EU:n perusoikeusvirastolle vuonna 2014 tehty tutkimus osoitti, että [yksi kymmenestä naisesta Euroopan unionissa oli kokenut verkkohäirintää](#) 15 vuoden iästä lähtien.

Naisiin kohdistuva verkkoväkivalta politiikassa

Naiset ovat edelleen aliedustettuina EU-maissa kaikilla poliittisen päätöksenteon tasoilla sekä poliittisissa puolueissa. Tilanteen alkuperä on monimutkainen, mutta yksi syy on [politiikassa toimiviin naisiin kohdistuva väkivalta](#) (niin verkossa kuin sen ulkopuolellakin), joka voi saada naiset harkitsemaan pitkään ennen kuin he lähtevät mukaan politiikkaan.

Naispoliitikot, -toimittajat ja -ihmisoikeuksien puolustajat [kohtaavat EU:ssa enemmän julkista, verkossa tapahtuvaa hyväksikäyttöä](#) kuin miespuoliset kollegansa. Naispoliittikoihin kohdistuvat hyökkäykset ja hyväksikäyttö ovat yleisiä verkossa, koska tällaiset teot tapahtuvat nimettömästi, saavuttavat suuren yleisön ja pyrkivät hiljentämään kohteensa.

Uutta EU-lainsäädäntöä estämään naisiin kohdistuvaa verkkoväkivaltaa

Parlamentti hyväksyi huhtikuussa 2024 kaikkien aikojen ensimmäiset [EU-säännöt naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi](#). Direktiivissä vaaditaan tiukempia lakeja verkkoväkivallan torjumiseksi, parempaa apua uhreille sekä toimia suostumuksen määrittelemiseksi paremmin.

Uusissa säännöissä esitetään erityiset suuntaviivat verkossa tehdyille rikoksille, kuten yksityisten tietojen paljastamiselle ja säädyttömien kuvien lähettämiseksi ihmisille. EU-maiden on mukautettava kansallinen lainsäädäntönsä vaatimuksiin viimeistään kesäkuussa 2027.

Direktiivissä tehdään myös julkisiin edustajiin, toimittajiin ja ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuvasta väkivallasta rikoksen raskauttava tekijä.

Yksityisyyden suojaa koskevalla EU-lainsäädännöllä pyritään myös vähentämään verkkoväkivaltaa. Esimerkiksi uudessa [digipalvelusäädöksessä](#) EU:n suurille digitaalisille alustoille asetetaan velvoite poistaa sisältöä verkkosivustoiltaan. Tämän pitäisi auttaa poistamaan intiimejä tai manipuloituja kuvia, joita levitetään internetissä ilman henkilön suostumusta.

[Tekoälysäädöksellä](#) pyritään lieventämään syvävääreennösteknologioihin liittyviä riskejä. Säännöissä edellytetään, että keinotekoiset tai manipuloidut kuvat, ääni- tai videosisältö (syvävääreennökset) on merkittävä selkeästi sellaisiksi.

Verkkoturvallisuus sukupuolten tasa-arvon teemaviikon aiheena 2024

Parlamentti haluaa kiinnittää huomiota lisääntyvään verkkohäirintään ja verkkoväkivaltaan ja etsiä niihin ratkaisuja. Tämän vuoksi vuonna 2024 järjestettävän [sukupuolten tasa-arvon eurooppalaisen teemaviikon](#) pääaiheena on ”naiset digitaalimaailmassa: turvallisuus ja voimaannuttaminen”.

Tapahtumia järjestävät parlamentin valiokunnat, valtuuskunnat, poliittiset ryhmät ja hallinto. Lue lisää [ohjelmasta teemaviikon omilta sivuilta](#).

Miten Euroopan parlamentti edistää sukupuolten tasa-arvoa

Euroopan parlamentti puolustaa naisten oikeuksia kaikkialla EU:ssa. Sen toimet sukupuolten tasa-arvon varmistamiseksi työssä, politiikassa ja muilla aloilla ovat johtaneet merkittävään lainsäädäntöön. Uudet oikeudellisesti sitovat toimenpiteet kattavat monenlaisia kysymyksiä: [eriarvoisen palkkauksen poistaminen](#), sukupuoleen perustuvan syrjinnän poistaminen, [naisten osuuden lisääminen yritysten johtokunnissa](#) ja naisiin kohdistuvan väkivallan torjuminen.

Lisätietoa

Lue lisää parlamentin toimista sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi EU:ssa

